

[Jørgen Jensen.]

Der er altså fremsat forslag om forlængelse af avancestoploven til den 1. november i stedet for som hidtil til 1. juli, og der indføres nu anmeldelsespligt for og dermed kontrol med såkaldt vejledende bruttopriser, ligesom der sættes stop for stigninger i tjenesteydelsers priser. Sådan er indholdet af disse lovforslag.

Det er meget eller i hvert fald temmelig gennemgribende forslag, som her er fremsat, og det må forekomme store dele af erhvervslivet temmelig ubehageligt og temmelig belastende. Som ekstraordinære foranstaltninger kan de kun motiveres ved en ekstraordinær situation, og det er jo den, vi står i.

Men det må også realistisk erkendes, at særlige indgreb er nødvendige, og at en gennemførelse af forslagene kan bidrage til at stabilisere prisniveauet og dermed forhindre en yderligere inflation. Jeg tror, alle kredse her i samfundet er interesserede heri. Det gælder ikke alene lønmodtagerne, pensionisterne og selvsparene, men det gælder så sandelig også erhvervslivets talrige virksomheder, for hvis omvendt inflationen fortsættes, så stilles disse virksomheder ringere i konkurrencen; lykkes det derimod at dæmme op for inflationen, så får erhvervslivet — det drejer sig jo både om landbrug, industri, handel, håndværk og mange andre grene af erhvervslivet — større muligheder for at klare sig i den stadig skærpede konkurrence. Herved kan beskæftigelsen så holde sig bedre end hidtil og helst stige igen; jeg tror også, vi kan se frem til en stigning i eksporten, en stærkere stigning end hidtil, og jeg håber, at investeringerne navnlig i industrien og i øvrigt også i andre erhverv kan vise en opadgående tendens.

Jeg skal naturligvis ikke her gennemgå lovforslaget i enkeltheder, det er en ekstraordinær foranstaltning med tidsbegrænset gyldighed, idet loven om avancestop skal gælde til 1. november i år. Jeg tror heller ikke, at vi skal gå længere i så henseende. Det drejer sig her om en akut situation, hvor vi fra alle sider giver tilsagn om et almindeligt indgreb mod vejledende bruttopriser og avancer. Det kan være at den almindelige regel bør tages op igen, når denne tidsfrist er udløbet den 1. november. Der kan være udmærkede begrundelser for at

have sådanne vejledende priser, der jo faktisk er tilladt i den gældende monopoltilsynslov, som i sin tid blev vedtaget af et overordentlig bredt flertal i folketinget, som det allerede er oplyst tidligere på dagen.

Der er et par enkeltheder, jeg gerne vil spørge handelsministeren om. Efter § 1, stk. 1, skal jo alle, der allerede har vejledende bruttopriser, anmelde dem til monopoltilsynet. Jeg vil gerne spørge, om handelsministeren kunne tænke sig at overveje, muligvis at fravige den, skal vi sige totale anmeldelsespligt ifølge denne paragraf, således at virksomheder, der agter at ophæve deres vejledende priser — det kan situationen jo motivere med gode grunde — inden for en kort tidsfrist, kunne få lov til at undlade anmeldelsen.

Vedrørende § 3 vil jeg sige, at det forekommer mig, at den undtagelsesbestemmelse, som er nævnt i stk. 2, er meget snævert formuleret. Der er jo udsigt til, at der kommer både dyrtidstillæg og generelle tillæg her i foråret, og måske er denne dispensations- eller undtagelsesbestemmelse derfor for snævert formuleret.

Vedrørende forslaget om avancestop har jeg ikke mange bemærkninger. Jeg minder om, at da vi den 20. november 1967 behandlede det daværende forslag, fremgik det af bemærkningerne dertil, at den daværende handelsminister mente, at en fastlåsning af bruttoavancerne på længere sigt uundgåeligt måtte få urimelige virkninger for erhvervslivet med uheldige konsekvenser for beskæftigelse og investeringer, og det var motivering for, at loven kun skulle have gyldighed i et tidsrum af 7 måneder. Denne betragtning er jeg principielt enig i, og det er den nuværende regering og handelsminister utvivlsomt også; men i den situation, som er opstået efter nytår, har regeringen altså alligevel ment at måtte fremsætte forslag om forlængelse af loven. Det kan vi som tidligere nævnt acceptere, og jeg tager forslaget som et udtryk for regeringens vilje til at yde et effektivt bidrag til en økonomisk sanering.

Hensigten med denne fastlåsning var jo den, at man herigennem skulle undgå at få devalueringens virkninger til at brede sig. Hvis man nu forlænger loven yderligere med et halvt års tid, kan det være, at denne lov og denne fastlåsning af bruttoavancerne